

Blažilnik za druge sistemsko pomembne banke

Na podlagi sklepa Sveta Banke Slovenije, sprejetega na 546. seji, dne 8. 12. 2015, je Banka Slovenija prvič uvedla makrobonitetni ukrep kapitalski blažilnik za druge sistemsko pomembne banke (v nadaljevanju DSPB). Banke, identificirane kot DSPB, pa so morale zahtevo iz naslova blažilnika prvič izpolniti s 1. 1. 2019.

Banka Slovenije v skladu z 242. členom Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 92/21 in 123/21 – ZBNIP; v nadaljevanju ZBan-3) najmanj enkrat na leto preverja izpolnjevanje meril za DSPB ter ustreznost določenih stopenj blažilnika za DSPB. V okviru zadnjega letnega preverjanja izpolnjevanja meril za DSPB in ustreznosti določenih stopenj blažilnika za DSPB jeseni 2024 je bila identifikacija DSPB opravljena na podlagi [Smernic EBA](#), katerih delno uporabo določa [Sklep o uporabi Smernic o merilih za določitev pogojev uporabe člena 131\(3\) Direktive 2013/36/EU \(CRD\) v zvezi z oceno drugih sistemsko pomembnih institucij \(DSPI\)](#) (Uradni list RS, št. 66/15, 68/17). V postopku identifikacije je Banka Slovenije v celoti uporabila obvezne kazalnike, ki jih predpisuje EBA in so razvidni iz tabele 1.

Tabela 1: Obvezna merila sistemske pomembnosti bank

Kategorija	Utež	Merilo	Utež
Velikost	25 %	Bilančna vsota	25,00 %
Pomen (vključno z nadomestljivostjo / infrastrukturo finančnega sistema)	25 %	Vrednost domačih plačilnih transakcij	8,33 %
		Vloge zasebnega sektorja od vlagateljev v EU	8,33 %
		Kreditni zasebnega sektorja za prejemnike v EU	8,33 %
Zapletenost / čezmejna dejavnost	25 %	Vrednost izvedenih finančnih instrumentov, s katerimi se trguje na prostem trgu (nominalna)	8,33 %
		Obveznosti v jurisdikciji druge države	8,33 %
		Terjatve v jurisdikciji druge države	8,33 %
Medsebojna povezanost	25 %	Obveznosti znotraj finančnega sistema	8,33 %
		Sredstva znotraj finančnega sistema	8,33 %
		Neporavnani dolžniški vrednostni papirji	8,33 %

Vir: Smernice EBA.

Rezultat je bil izračunan v skladu z napotki iz 8. točke Smernic EBA:

- vrednost kazalnika vsakega posameznega zadevnega subjekta se deli s skupnim zneskom ustreznih vrednosti kazalnikov, seštetih za vse banke v državi članici („imenovalci“);
- dobljeni odstotki se pomnožijo z 10.000 (rezultati kazalnika so tako izraženi v bazičnih točkah);
- rezultat kategorije se izračuna za vsak zadevni subjekt, tako da se upošteva enostavno povprečje rezultatov kazalnikov v tej kategoriji;
- izračuna se skupni rezultat za vsak zadevni subjekt, tako da se upošteva enostavno povprečje rezultatov štirih kategorij.

Banka Slovenije je pri identifikaciji DSPB sledila metodologiji EBA, z izjemo 9. točke Smernic EBA, ki določa, da lahko zadevni organi dvignejo prag za identifikacijo DSPB do največ 425 bazičnih točk. Banka Slovenije se je namreč v letu 2017 odločila za dvig praga za identifikacijo DSPB s 350 na 500 bazičnih točk.

Svet Banke Slovenije je na svoji 707. seji dne 18. julija 2023 sprejel nov Sklep o določitvi blažilnika za DSPB, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS št. 79/23 dne 21. julija 2023 (Sklep o določitvi blažilnika za druge sistemsko pomembne banke). Stopnje blažilnika za DSPB, ki jih določa Sklep (Tabela 2), je Banka Slovenije prvič uporabila pri rednem letnem preverjanju izpolnjevanja meril za DSPB in ustreznosti določenih stopenj blažilnika za DSPB v letu 2023.

Tabela 2: Višina kapitalskega blažilnika

Rezultat	Kapitalski blažilnik
500 - 749	0,25 %
750 - 1.299	0,50 %
1.300 - 1.949	0,75 %
1950 - 2699	1,00 %
2700 - 4449	1,25 %
4450 - ...	1,50 %

Vir: Sklep o določitvi blažilnika za druge sistemsko pomembne banke (Uradni list RS št. 79/23)

Pri določanju višine blažilnika za DSPB in uvrščanju bank v razrede, ki jim je dodeljen enak blažilnik, so primarni kriterij odločitve predstavljale dosežene točke pri oceni sistemske pomembnosti. V tabeli 3 so prikazane ocenjene vrednosti indikatorja sistemske pomembnosti za posamezne DSPB ter ustrezne stopnje blažilnika zanje.

Tabela 3: Dosežen rezultat pri oceni sistemske pomembnosti in višina kapitalskega blažilnika

Banke	Vrednosti indikatorja sistemske pomembnosti (Smernice EBA)	Višina kapitalskega blažilnika (v % skupne izpostavljenosti tveganjem) v veljavi od 1. 1. 2025	Višina kapitalskega blažilnika (v % skupne izpostavljenosti tveganjem) v veljavi od 1. 1. 2026
NLB d. d.	4055	1,25 %	1,25 %
OTP banka d. d.	2292	0,75 %	1,00 %
SID banka, d. d.	769	0,50 %	0,50 %
Unicredit Slovenija d. d.	736	0,25 %	0,25 %
Intesa Sanpaolo d. d.	586	0,25 %	0,25 %

Opomba: Banke zahteve izpolnjujejo na najvišji ravni konsolidacije v Republiki Sloveniji oziroma na posamični, subkonsolidirani ali konsolidirani ravni.

Vir: Banka Slovenije.